

Aan Minister voor APP

nota

Aanbieding nota naar aanleiding van het nader verslag bij
wetsvoorstel toekomst pensioenen

docuAanleiding

Op 9 juni heeft de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid nader verslag uitgebracht over het wetsvoorstel toekomst pensioenen. Dertien fracties hebben wederom een groot aantal vragen gesteld over het wetsvoorstel. De vragen volgen deels uit de derde rondetafel sessie die de Tweede Kamer op 31 mei jl. heeft georganiseerd, zijn deels een vervolg op eerder gestelde vragen en zijn deels nieuwe vragen. Het is wenselijk om de nota naar aanleiding van het nader verslag uiterlijk donderdag 30 juni a.s. naar de Tweede Kamer te sturen, zodat het besproken kan worden op de procedurevergadering van dinsdag 5 juli aanstaande. Gelijktijdig met de nota naar aanleiding van het nader verslag, wordt er een brief inzake de Commissie Parameters naar de Tweede Kamer gestuurd.

Geadviseerd besluit

- Indien akkoord, wordt u verzocht de aanbiedingsbrief, nota naar aanleiding van het nader verslag en de brief inzake de Commissie Parameters te ondertekenen en aan te bieden aan de Tweede Kamer.
- Eveneens adviseren wij u om DG Werk namens u een brief te laten versturen naar de voorzitter van de Commissie Parameters, als antwoord op hun brief.

Kernpunten

- De inbreng beslaat 84 pagina's, waaruit wij ruim 400 vragen hebben gefilterd.
- Op alle gestelde vragen is een antwoord geformuleerd. Voorgesteld wordt om in de antwoorden een aantal toezeggingen te doen. Deze hebben betrekking op de uitvoeringspraktijk. Deze toezeggingen worden in deze nota toegelicht.
- Gelijktijdig met de nota naar aanleiding van het nader verslag, wordt er een brief inzake de Commissie Parameters naar de Tweede Kamer gestuurd. Deze brief gaat in op het bericht van de voorzitter van de Commissie dat de commissie langer de tijd nodig heeft om tot een advies te komen en wat de consequenties hiervan zijn voor de implementatie.
- In deze brief wordt de boodschap herhaald dat de wetsbehandeling niet afhankelijk hoeft te zijn van het advies van de Commissie. Ook wordt in deze brief aangekondigd dat er uiterlijk eind augustus nieuwe berekeningen van DNB met nadere gevoeligheidsanalyses (onder meer gevolgen van inflatie- en renteschokken) met de Kamer gedeeld zullen worden.
- In de brief van DG Werk naar de voorzitter van de commissie parameters zal toegelicht worden tot wanneer de benoemingstermijn van de commissie zal worden verlengd. De huidige benoemingstermijn loopt namelijk af op 30

TER BESLISSING

Directie

Datum

28 juni 2022

Onze referentie

2022-

Opgesteld door

Tweede contactpersoon

Uiterlijk bij

28 juni 2022

Bijlage(n)

1. Nota naar aanleiding van het nader verslag.
2. Aanbiedingsbrief.
3. Brief commissie parameters en berekeningen DNB.
4. Brief van voorzitter commissie parameters aan minister Schouten.

augustus, en de voorzitter heeft u onlangs per brief laten weten dat de commissie een advies pas in het vierde kwartaal haalbaar acht. Een tijdsindicatie binnen het vierde kwartaal is niet aangegeven. Wij adviseren om de benoemingstermijn te verlengen tot 30 november.

- Het verlengen tot 30 november in plaats van 31 december straalt meer urgentie uit. In uw Kamerbrief geeft u aan de commissie verzocht te hebben om waar mogelijk vroeg in het vierde kwartaal op te leveren. Een benoemingstermijn tot 30 november sluit daar beter op aan dan 31 december.
- Anderzijds kent het verlengen tot 30 november in plaats van 31 december ook een aantal risico's en kanttekeningen. Zo bestaat het risico dat de commissie meer tijd nodig blijkt te hebben dan de periode tot 30 november, waarmee de benoemingstermijn nog een keer verlengd moet worden.

Toelichting

- De beantwoording is in lijn met de afspraken uit het Pensioenakkoord en de strekking van het wetsvoorstel. Enkele belangrijke punten zijn:
- *Omrekenmethoden*: Door meerdere partijen zijn kritische vragen gesteld over het mogelijk maken van twee omrekenmethoden, met name over de vba-methodiek (complexiteit). Gevraagd wordt of de vba-methode kan worden geschrapt met meer discretionaire ruimte in standaardmethode. In de beantwoording houden we vast aan de eerdere lijn: namelijk dat er twee methoden zijn en dat afhankelijk van de fondskenmerken de ene methode passender kan zijn dan de andere. Wij zijn van mening dat dit het meest recht doet aan de verschillen in de sector. Daarbij wordt (opnieuw) toegelicht dat fondsen nadrukkelijk niet verplicht zijn om beide methoden door te rekenen.
- *Carve-out*: Vanuit meerdere partijen wordt gevraagd naar mogelijkheden van een carve-out. In de beantwoording wordt aangegeven dat de regering dit niet wenselijk vindt. Tijdens onderhandelingen over het Pensioenakkoord is deze mogelijkheid nadrukkelijk uitgesloten, omdat een carve-out generatie-evenwichtig invaren lastig maakt, uitvoeringsissues oplevert (bepaling waarde invaren en waarde vermogens die achterblijven) en maakt dat de voordelen van het nieuw stelsel pas verder in toekomst volledig zichtbaar worden. Ook kan een carve-out negatieve gevolgen hebben voor de solidariteit en collectiviteit binnen een pensioenfonds. De Raad van State is hier, met het oog op de verplichtstelling, doorgaans kritisch op. Zij zijn ook kritisch op het shoprecht, dat vele malen kleiner is dan een carve-out.
- *Witte vlek*: In de nota naar aanleiding van het verslag is bij de beantwoording van vragen aangegeven dat het periodiek maken van verplichte informatie vanuit de werkgever naar de werknemer (in geval van geen pensioen) bij kan dragen aan pensioenbewustzijn van werknemers en werkgevers. Leden van de fracties van PvdA, GL, CDA en CU hebben gevraagd of de regering dit ook wettelijk gaat regelen en zo ja, hoe. In antwoord daarop stellen wij voor dat u aangeeft dat de regering momenteel de wenselijkheid beziet en dat hierover het gesprek wordt gevoerd met sociale partners. Op basis daarvan zal bezien worden hoe de verdere uitwerking vorm kan krijgen. Ten aanzien van de toetredingsleeftijd tot pensioenregelingen stellen PvdA/GL dat er sprake is van leeftijdsdiscriminatie (de wet stelt als eis dat het minimaal 21 jaar moet, maar sociale partners kunnen ook voor een lagere toetredingsleeftijd kiezen). Zodoende menen zij dat het College voor de Rechten van de Mens om advies moet worden gevraagd. In de beantwoording

Datum
28 juni 2022

Onze referentie
2022-

wordt uiteengezet waarom de regering meent dat er geen sprake is van leeftijdsdiscriminatie en waarom zij het College voor de Rechten van de Mens niet om advies zal vragen om dit punt. Voor het antwoord heeft DNB een overzicht geleverd van de gehanteerde toetredingsleeftijden in de huidige pensioenreglementen (bij fondsen). Daaruit blijkt dat 80 van de 186 open pensioenregelingen een leeftijd van 21 jaar hanteren, hier zijn ongeveer 25% van de actieve deelnemers aangesloten. De overige regelingen hebben een lagere toetredingsleeftijd.

Datum
28 juni 2022

Onze referentie
2022-

Voorgestelde toezeggingen

- We stellen voor om in de beantwoording een aantal toezeggingen te doen, deze hebben primair betrekking op de uitvoeringspraktijk en passen binnen de kaders van het Pensioenakkoord. Dat zijn:
- *Nadere verkenning collectieve uitkeringsfase in de solidaire premieregeling (pag. 17 nota n.a.v. nader verslag)*
De leden van de CDA-fractie vragen of de regering bereid is om een collectieve uitkeringsfase in de solidaire premieregeling mogelijk te maken. Ook in het eerdere verslag werd hier door meerdere partijen om gevraagd. In de beantwoording wordt aangegeven dat de regering deze wens begrijpt en daarom in overleg is met onder meer de Pensioenfederatie over de vraag hoe een dergelijke collectieve uitkeringsfase in de solidaire premieregeling vorm zou kunnen krijgen binnen de randvoorwaarden van het wetsvoorstel Wet toekomst pensioenen. Een belangrijke wettelijke randvoorwaarde is dat geen ex ante herverdeling optreedt, waarbij eenzelfde interpretatie van deze wettelijke voorwaarde moet worden gevolgd als bij de collectieve uitkeringsfase van een pensioenregeling op grond van de Wet verbeterde premieregeling en in de toekomst van een flexibele premieovereenkomst. Als aan deze wettelijke voorwaarde wordt voldaan en de toedelingsregels passen bij de vastgestelde risicohouding, ziet de regering geen aanleiding om de door de Pensioenfederatie voorgestelde variant voor een collectieve uitkeringsfase in de solidaire premieovereenkomst niet toe te staan.
- *Inwerkingtreding regels risicohouding (pag. 37 nota n.a.v. nader verslag)*
De leden van de fractie van de VVD vragen of de regels rond de vaststelling van de risicohouding voor verzekeraars en ppi's pas later van kracht kunnen worden. In de reactie wordt aangegeven dat de regering onderkent dat bij verzekeraars en ppi's sprake kan zijn van een knelpunt, omdat na afloop van een contractperiode direct de nieuwe regels rond de vaststelling van de risicohouding van kracht worden. Dat kan in sommige situaties dus ook al kort na 1 januari 2023 het geval zijn. De regering zal in overleg treden met de toezichthouders om te bezien of dit in de periode kort na inwerkingtreding van de wet gevolgen zou moeten hebben voor het toezicht hierop.
- *Overgangsrecht premievrijgestelde voortzetting bij arbeidsongeschiktheid (pag. 65 nota n.a.v. nader verslag)*
De leden van de VVD-fractie vragen hoe moet worden omgegaan met premievrijgestelde voortzetting bij arbeidsongeschiktheid. In het nieuwe stelsel zullen nieuwe pensioenregelingen het karakter van een premieregeling hebben, waarbij voor alle regelingen voor ouderdomspensioen een leeftijdsonafhankelijke premie wordt voorgeschreven. Dit geldt ook voor premievrije voortzetting van pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid, ook als deze reeds eerder is ingegaan op basis van een DB-regeling. Er geldt een uitzondering/overgangsrecht indien sprake is van een gesloten pensioenfonds en de werkgever heeft opgehouden te bestaan zodat er geen nieuwe

premieregeling is. Een dergelijk fonds zou – zonder overgangsmaatregel - uitsluitend voor de premievrije voortzetting van de pensioenopbouw door deze deelnemers de pensioenadministratie moeten ombouwen naar een premieovereenkomst. In de nota naar aanleiding van het nader verslag wordt aangekondigd tevens een uitzondering te treffen bij nota van wijziging voor reeds lopende gevallen in een rechtstreeks verzekerde regeling (zoals uitgevoerd door een verzekeraar). In de verzekeringsovereenkomst is namelijk bepaald dat de arbeidsongeschikte (ex-)werknemer een rechtstreeks op de verzekeraar vorderbaar recht heeft op voortzetting van de betaling van overeengekomen premiebedragen voor pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid. Dit betekent dat in de gevallen waarin de premievrijstelling wegens arbeidsongeschiktheid al is ingegaan, de verplichtingen van de verzekeraar en de premierechten van de arbeidsongeschikte (ex-)werknemer vaststaan. Daarom is overgangsrecht hier noodzakelijk. De nota van wijziging zal uiterlijk begin september (voor de start van de plenaire behandeling) naar de TK worden gezonden.

- *Gebruik referentieperiode bij partnerpensioen (pag. 85 nota n.a.v. nader verslag)*
De leden van de ChristenUnie-fractie, de SGP-fractie en het lid Omtzigt vragen of het nabestaandenpensioen voor de pensioendatum niet gebaseerd moet worden op een gemiddeld loon over een langere periode. Vanwege de eenvoud en duidelijkheid is het voorstel om vast te houden aan het uitgangspunt dat de dekking van het risico op overlijden voor pensioendatum een percentage van het laatst verdiende pensioengevend loon bedraagt. Echter in bepaalde sectoren kan dit tot onwenselijke situaties leiden vanwege fluctuerende inkomens als gevolg van seizoenswerk of bijvoorbeeld uitzendwerk. De regering zegt toe om via het Besluit toekomst pensioenen het Uitvoeringsbesluit Loonbelasting 1965 zodanig aan te passen dat sociale partners er voor kunnen kiezen om, indien de sector of bedrijfstak zich daarvoor leent, voor de dekking van partnerpensioen het pensioengevend loon te middelen over vijf jaren.
- *Controleerbaarheid / uitvoerbaarheid partnerdefinitie partnerpensioen (pag. 83 nota n.a.v. nader verslag)*
De leden van de VVD-fractie vragen of de regering erkent dat de controleerbaarheid en de uitvoerbaarheid van de partnerdefinitie aanzienlijk toeneemt bij gebruik van de Basisregistratie Personen. In de beantwoording wordt aangegeven dat de regering de behoefte van pensioenuitvoerders begrijpt om zicht te houden op de vraag of beide partners nog op hetzelfde adres wonen. Om die reden wordt voorgesteld om toe te zeggen om samen met de pensioenuitvoerders te gaan onderzoeken of zij een signaal kunnen krijgen vanuit de BRP wanneer partners, die eerder hebben aangegeven dat zij samenwonen, niet langer samenwonen op hetzelfde adres. Dit signaal kan dan voor uitvoerders gebruikt worden om te onderzoeken of er nog sprake is van een samenleefsituatie en partnerschap.
- *Gegevensuitwisseling met UWV partnerpensioen (pag. 84 nota n.a.v. nader verslag)*
In het verslag vroegen diverse fracties al naar een gegevensuitwisseling met UWV. In het nader verslag komt een aantal fracties hierop terug. Inmiddels hebben we met UWV gesproken en deels kunnen we tegemoetkomen aan de wens tot gegevensuitwisseling. Dit wordt t.z.t. geregeld in het Besluit SUWI (niet in het Besluit toekomst pensioenen). Op het onderdeel waar we geen gegevensuitwisseling mogelijk achten, stellen we voor om toe te zeggen te onderzoeken of het mogelijk is dat pensioenuitvoerders na een melding van

Datum
28 juni 2022

Onze referentie
2022-

overlijden vanuit de Basisregistratie Personen bij het UWV kunnen nagaan of deze deelnemer op het moment van overlijden een WW-uitkering ontving en op welke wijze dit binnen de Algemene verordening persoonsgegevens vormgegeven zou kunnen worden.

- Informatie over nieuwe dienstverbanden i.v.m. uitvoering uitlooptekkingen (pag. 85 nota n.a.v. nader verslag)*
 De leden van de fracties van ChristenUnie en SGP vragen de regering hoe zij de uitvoering van de uitlooptekkingen voor zich ziet waarbij het risico op dubbele dekking wordt verkleind. Dit risico doet zich voor wanneer een deelnemer in de uitlooptekkingperiode een nieuwe baan krijgt, waar ook nabestaandenpensioen is verzekerd. Deze informatie is feitelijk ook alleen relevant indien een gewezen deelnemer binnen drie maanden na uitdiensttreding komt te overlijden. Op dit moment ontbreekt bij pensioenuitvoerders de informatie over een eventueel nieuw deelnemerschap van een gewezen deelnemer bij een nieuwe pensioenuitvoerder. In de beantwoording stellen we voor dat u toezegt om samen met de pensioenuitvoerders de mogelijkheden te verkennen om dit gebrek aan informatie op te lossen.
- Onderzoek witte vlek (pag. 91 nota n.a.v. nader verslag)*
 De regering zal bij het volgende onderzoek van het CBS naar de omvang van de witte vlek, dat in 2023 uitgevoerd zal worden, vragen of het mogelijk is om ook te onderzoeken hoe lang werknemers deel uitmaken van de witte vlek.

Datum
28 juni 2022

Onze referentie
2022-

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
2	Inbreng nader verslag Wet toekomst pensioenen DEF	N.v.t.	N.v.t.
3	Aanbiedingsbrief nota naar aanleiding van het nader verslag	Verzenden aan Tweede Kamer	
4	36 067 Nota naar aanleiding van het nader verslag	Verzenden aan Tweede Kamer	
5	Schema informatie aan deelnemer tijdens transitie	Verzenden aan Tweede Kamer	Als bijlage bij 4.
6	Kamerbrief Commissie Parameters en aanvullende berekeningen	Verzenden aan Tweede Kamer	
7	Bijlage Brief van Commissie Parameters 23 juni	Verzenden aan Tweede Kamer	Als bijlage bij 6.